

رده بندی دهدهی دیوبی - ۲ واحد درسی

رده بندی دهدهی دیوبی یکی از مشهورترین و پر کاربردترین نظام های رده بندی منابع کتابخانه ای جهان است که به دلیل خاصیت فلسفی، تحلیلی و منطقی آن، همچنان از بدو انتشار خود در سال ۱۸۷۶ جذابیت و کاربرد خود را در طبقه بندی مواد کتابخانه ای حفظ کرده است. شاید بتوان گفت که این رده بندی بیش از هر اثر دیگر در حوزه کتابداری و اطلاع رسانی مورد نقد و بررسی قرار گرفته است.

در این درس، ابتدا به تاریخچه تدوین این رده بندی و معرفی ساختار آن خواهیم پرداخت. سپس با متن اصلی آن، یعنی فرانما، آشنا خواهیم شد. در ادامه، فهرست نسبی و جداول شش گانه آن معرفی و طرز کار با آنها آموزش داده خواهد شد. سپس به مبحث شماره سازی با استفاده از شماره های فرانما و جداول کمکی آن خواهیم پرداخت.

جلسات یازدهم تا چهاردهم به معرفی گسترش های این رده بندی در ایران اختصاص پیدا خواهد کرد.

در جلسه پانزدهم به مبحث نشانه مولف و کتاب خلاصه رده بندی دهدهی دیوبی خواهیم پرداخت.

به دلیل ویژگی کاربردی این درس، در اغلب جلسات مثال ها و تمرینات متعدد مهارت دانشجویان را در استفاده از این رده بندی افزایش خواهد داد.

انتهای جلسه نهم و تمامی جلسه شانزدهم به مرور دروس گذشته همراه با تمرین های متعدد اختصاص خواهد داشت. توضیح آنکه مبنای کار ما ویراست ۲۲ رده بندی دهدهی دیوبی خواهد بود.

جلسه ۱ معرفی رده بندی دیوبی

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 هدف رده بندی کتابخانه و مشخصات طرح رده بندی

SCO2 تاریخچه رده بندی دیوبی و معرفی ویراست ۲۲

SCO3 معرفی سه خلاصه

SCO4 آشنایی با سلسله مراتب دیوبی با ذکر نمونه

جلسه ۲ فرانما

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 مرور فرانما جلد ۲، با تاکید بر رده های ۳۰۰ و ۴۰۰

SCO2 مرور فرانما جلد ۲، با تاکید بر رده های ۸۰۰ و ۹۰۰

SCO3 علائم فرانما

جلسه ۳ فرانما

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 یادداشت ها توضیح کلی و معرفی ۴ یادداشت

SCO2 معرفی ۴ یادداشت دیگر با ذکر مثال

SCO3 معرفی ۵ یادداشت باقیمانده با ذکر مثال

جلسه چهارم فهرست نسبی Index Relative

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 ساختار و علائم فهرست نسبی

SCO2 کاربرد فهرست نسبی با استفاده از نمونه ها

جلسه پنجم شماره سازی و جدول ۱

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 هدف و مضمون شماره سازی

SCO2 معرفی جدول تقسیمات فرعی استاندارد و توضیح شماره های ۱ تا ۹

SCO3 توضیح ۶ روش استفاده از تقسیمات فرعی استاندارد

جلسه ششم جدول ۲

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 مقدمه و مرور جدول ۲ با تاکید بر شماره های مهم

SCO2 شماره سازی برای جغرافیای قاره ها، کشورها، مناطق و غیره

SCO3 انواع روش های شماره سازی با استفاده از جدول ۲ برای خاص کردن موضوع ها به لحاظ

جغرافیایی

جلسه هفتم جدول ۳

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 معرفی جدول ۳

SCO2 سه جدول فرعی متعلق به جدول ۳

SCO3 شماره سازی با استفاده از جداول سه گانه فرعی متعلق به جدول ۳

جلسه هشتم جدول ۴

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 معرفی جدول ۴

SCO2 مرور شماره های اصلی جدول ۴

SCO3 مرور شماره های فرعی مهم جدول ۴

SCO4 شماره سازی های مهم با استفاده از جدول ۴

جلسه نهم نگاهی به جداول ۵ و ۶

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 مروری بر جدول ۵ و کاربرد آن

SCO2 مروری بر شماره های عمده و چند زیرمجموعه جدول ۵

SCO3 مروری بر جدول ۶ و کاربرد آن

SCO4 شیوه شماره سازی با استفاده از شماره های جدول ۶

جلسه دهم شماره سازی با استفاده از شماره های سایر قسمت ها و جداول کمکی فرانما

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 شماره سازی با استفاده از شماره های سایر قسمت های فرانما

SCO2 شماره سازی با استفاده از جداول کمکی فرانما

جلسه یازدهم مقدمه ای درباره گسترش های دیوبی و معرفی گسترش زبان های ایرانی

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 مقدمه ای درباره گسترش های رده بندی دیوبی در ایران

SCO2 معرفی گسترش زبان های ایرانی

جلسه دوازدهم معرفی گسترش ادبیات ایرانی

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 فلسفه گسترش ادبیات ایرانی و معرفی اجمالی کتاب ادبیات ایرانی، ویراست ۳

SCO2 شیوه استفاده از کتاب گسترش ادبیات ایرانی با ارائه چند نمونه

جلسه سیزدهم معرفی گسترش اسلام

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 دلایل گسترش رده اسلام و معرفی کتاب رده بندی دهدهی دیوبی اسلام، ویراست ۵

SCO2 شیوه استفاده از کتاب گسترش اسلام با ارائه چند نمونه

جلسه چهاردهم معرفی گسترش تاریخ و جغرافیای ایران در رده بندی دیوبی

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 گسترش تاریخ ایران

SCO2 گسترش جغرافیای ایران

جلسه پانزدهم معرفی دو کتاب نشانه مولف فارسی و خلاصه رده بندی دهدهی دیوبی و نمایه نسبی

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 نشانه مولف فارسی

SCO2 خلاصه رده بندی دهدهی دیوبی و نمایه نسبی

جلسه شانزدهم مرور دروس گذشته با پاسخگویی به چند تمرین جدید

عناوین اجزای آموزشی SCO

SCO1 تمرین برای مهارت پیدا کردن در استفاده از فهرست نسبی، جداول ۱، ۲، ۳، ۴ و کتاب گسترش زبان های ایرانی

SCO2 تمرین برای مهارت پیدا کردن در استفاده از کتاب های گسترش ادبیات ایرانی، گسترش اسلام، گسترش تاریخ ایران و گسترش جغرافیای ایران

منابع

- ۱- باطنی، محمدرضا و دستیاران. فرهنگ معاصر پویا انگلیسی فارسی. تهران فرهنگ معاصر، ۱۳۸۵.
- ۲- حق شناس، علی محمد؛ سامعی، حسین؛ انتخابی، نرگس. فرهنگ معاصر هزاره انگلیسی- فارسی. تهران فرهنگ معاصر، ۱۳۸۱.
- ۳- حقیقی، محمد. «رده بندی دهدهی دیوبی». دائرة المعارف کتابداری و اطلاع رسانی. ج. ۱. ۸۸۷-۸۷۷ ص.
- ۴- دیوبی، ملویل. خلاصه رده بندی دهدهی دیوبی و نمایه نسبی، ویراسته ۱۲. مترجم سید ابراهیم عمرانی. تهران شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۶.
- ۵- رده بندی دهدهی دیوبی زبان های ایرانی. ویرایش دوم. کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۷.
- ۶- سلطانی، پوری، ویراستار. رده بندی دهدهی دیوبی ادبیات ایرانی. ویراست سوم. تهران سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، ۱۳۸۲.
- ۷- سلطانی، پوری؛ راستین، فروردین. دا نشنامه کتابداری و اطلاع رسانی. تهران فرهنگ معاصر، ۱۳۷۹.
- ۸- سلطانی، پوری؛ فانی، کامران. سرعنوان های موضوعی فارسی، ویراست ۳. تهران کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۱.
- ۹- صدیق بهزادی، ماندانا. «رده بندی دهدهی دیوبی» از خدمات فنی. ویرایش هشتم. تهران کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۸. ص. ۱۵۱-۱۶۶.
- ۱۰- طاهری عراقی، احمد. رده بندی دهدهی دیوبی اسلام. ویراست پنجم. تهران سازمان اسناد و کتابخانه ملی ایران، ۱۳۸۳.
- ۱۱- فانی، کامران. رده بندی دهدهی دیوبی تاریخ ایران. ویرایش سوم. تهران کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۲.
- ۱۲- کاشفی، فرشته. رده بندی دهدهی دیوبی جغرافیای ایران. ویرایش چهارم. تهران کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۷۹.
- ۱۳- موریتمر، مری. راهنمای استفاده از رده بندی دهدهی دیوبی. ترجمه فیروزان زهادی. تهران تالیا، ۱۳۸۶.
- ۱۴- نیک بخت جم، امیرمسعود. نشانه مولف فارسی جدول سه رقمی مبتنی بر کاتر-سن برن. ویرایش دوم. تهران سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۳.

